

Quo vadis?

Roman iz Neronove dobe.

Spisal

HENRIK SIENKIEWICZ

(Nadaljevanje.)

Toda tu nakrat obstane. Ali bi odobraval to Ligijska, kar je storil s Kilonom? Saj vera, katero ona spoznava, veva odpuščati. Saj so kristjanje odpuščali nesrečneže, dasi so imeli še več vzrokov za maščevanje.

Sele sedaj se mu oglasi v duši klic: "V imenu Kristusa!"

Spomnil se je, da se je s takim klicem Kilon rešil iz Ursovih rok, ter je sklenil, odpustiti mu ostalo kaznen.

Ze hotel poklicati dispenzatorja, kar ta sam nakrat stopi pred njega ter reče:

"Gospod, oni stari je omedlel, nemara celo umrl. Ali naj zapovem, da ga še dalje bijejo?"

"Zdravite ga ter privedite sem."

Oskrbnik atrija izginje za zaveso, toda Kilon brez dvoma ni bilo tako lahko zdraviti, ker je Vinicij dolgo čakal in postajal že nestrpljiv, predno so sužnji privedli Kilona in se odaljili na dano znamenje.

Kilon je bil bled kakor platno in od nog mu je na mozalko curkoma tekla kri. Vsekakor pa se je zavedal ter, zgrudivši se na kolena in sklenivši roke, klical:

"Hvala ti, gospod, Velik si in usmiljen!"

"Pes," reče Vinicij, "vedi, da sem ti odpustil radi onega Kristusa, kateremu se sam zahvaljujem za življenje."

"Služiti mu hočem, Njemu in tebi."

"Molči in poslušaj! Vstani. Pojdiš z menoj ter mi pokažeš hišo, v kateri prebiva Ligijska."

Kilon vstane, toda komaj se je držal na nogah; obledi še huje, prav kakor mrljč ter reče s slabim glasom:

"Gospod, jaz sem v resnici lačen... Pojdem, gospod, pojdem, samo moči me zapuščajo... Zapovej, naj mi dajo vsaj ostanke iz skled tvojega psa, pa pojdem!"

Vinicij zapove, naj mu prinese jedi in mu dajo kosček zlata ter nov plašč. Toda Kilon, ki je zelo oslabil vsled strahu in glada, ni mogel iti niti takrat, ko se je najedel, dasi so se mu lasje jezili na glavi, ker se je bal, da Vinicij tega ne bi smatral za upor ter zapovedal, da ga znova pretepe.

"Samo ko me vino nekoliko ogreje," ponovi klepetaje z zofimi, "pa takoj pojdem, bodisi tudi na Grško!"

Cez nekaj časa je nabral moči in šla sta. Pot je bila dolga, kajti Lin je prebival, kakor večina kristijanov, za Tiberio, ne daleč od stanovanja Mirijaminega. Kilon naposled pokaže Viniciju malo hišico, ograjeno z zidom ter vso pokrito z bršljanom, in reče:

"Tukaj je, gospod!"

"Prav," odvrne mu Vinicij. "Sedaj odidi, toda porej kaj, kaj ti povem. Pozabi, da si mi služil pozabi, kje staneš. Mirijanu, Peter in Glauko; pozabi na to hišico in na vse kristijane. Priidi vsak mesec v mojo hišo, kjer dobiš od mojega oproščence vsakokrat dva cekina. Ako boš pa še nadalje zalezoval kristijane, pa zapovem, da te zopet kaznujejo ter te izročim v roke mestnemu prefektu."

Kilon se prikloni ter reče:

"Pozabim jih."

Toda ko Vinicij krene v drugo ulico, stegne roko ter mu zagrozi s pestjo in zakliče:

"Pri Ati in pri Furijah, ne pozabim."

Na to ga znova zapuste moči.

XI.

Vinicij gre naravnost v hišo, v kateri je stanovala Mirijam.

Pri vratih zagledal, Vinicij ga prijazno pozdravi ter ga poprosi, naj mu pokaže v materino sobo.

V sobi najde razum Mirijame še Petra, Glauka, Krispina ter tudi Pavla iz Tarse, ki se je bil prav takrat vrnil iz Fregele. Vsi so se začudili, zagledavši mladega tribuna. Vinicij spregovori:

"Pozdravljam vas v imenu Kristusa, katerega častite!"

"Naj bo Njegovo ime hvaljeno na veke!"

"Videl sem vašo krepost ter se prepričal o vaši dobrotljivosti, radi tega prihajam k vam kot prijatelj."

"Tudi mi te pozdravljamo kot prijatelja," odvrne Peter. "Sedi, gospod, ter zajmi z nami in bodi naš gost."

"Sedem in tudi zajmem z vami, toda poslušajte me poprej, ti Peter in Pavel iz Tarse, da spoznata mojo odkritosrčnost."

Vem, kje je Ligijska, prihajam izpred Linove hiše, ki ni daleč od tod. Imam pravico do nje, ker sem jo dobil od cesarja; imam v mestu, v svoji hiši, okolo pet sto sužnjev, s katerimi bi lahko obkoljil njeno stanovanje ter jo ugrabil, pa vendar nisem storil tega in tudi v prihodnje ne storim."

"Radi tega bo počival blagoslov Gospodov nad teboj in bo očiščeno tvoje srce," reče Peter.

"Hvala ti, toda poslušajte me dalje: Nisem izvršil tega, dasi me mučijo tuga in dolčas. Predno sem bil pri vas, bi jo bil brezpogojno ugrabil in posiloma pridržal, toda vašo krepost in vaš nauk, katerega res se ne spoznavam, je spremenil nekaj v moji duši ter se več ne zanašam na samo moč. Niti sam ne vem, kako se je to zgodilo, pa vendar je tako! In radi tega prihajam k vam, ker vi Ligijski nadomeščujete očeta in mater, pa vam pravim: dajte mi jo za ženo, pa vam prisegem, da ji ne bom branil, spoznavati Kristusovo vero, marveč da se hočem učiti celo sam."

Govoril je to, glavno ponosno po koncu drže, s čvrstim glasom, vendar pa je bil razburjen in noge so se mu tresle pod dolgo haljo. Ko je pa po njegovih besedah nastalo molčanje, je nadaljeval, kakor bi bil hotel preprečiti nepovoljen odgovor.

"Vem, kaj naju loči, toda rad jo imam kakor svoje oči; in dasi se nisem kristijan, nisem vendar sovražnik niti vaš, niti Kristusov. Govoriti vam hočem popolnoma resnično, da mi morate verjeti. Sedaj pojde res za moje življenje, vendar pa vam povem resnico. Kdo drugi bi vam nečrno rekel: "Krstite me!" Jaz pa vam pravim: "Poučite me!" Verujem, da je Kristus vstal od mrtvih, ker to pripovedujejo ljudje, ki ljubijo resnico in kateri so ga videli po smrti. Verujem, ker to vidim sam, da vašo vero rodi krepost, pravčnost in milosrdje, ne pa zločinov, katerih vas dolže. Doslej te vere še nisem dobro spoznal. Vem samo to, kar sem spoznal iz vaših del, iz razgovorov z Ligijsko, ali iz občejanja z vami. A vendar vam ponavljam, da se je v meni nekaj spremenilo. Nekdaj sem z železno roko gospodoval nad svojimi služabniki, sedaj tega ne morem. Nekdaj nisem poznal milosti, sedaj pa jo poznam. Nekdaj sem bil zaljubljen v razkosje, sedaj pa sem zbežal od Agripovega jezera, ker mi je radi razbrzdanosti zastala sapa. Nekdaj sem se zanašal na moč, sedaj pa sem se je odrekel. Vidim, da sam sebe več ne poznam, toda ognusile so se mi gostije, ognusile se mi je vino, petje, igre in venci, gnusen mi je res cesarjev dvor, naga telesa in vsi zločini. In sedaj, kopomishim na to, da je Ligijska kakor gorski snega, da je taka vsled vaše vere, pa ljubim tudi to vero in jo želim spoznati. Ker pa je ne razumem, ker ne vem, če bom mogel po njej živeti, če jo prenese moja narava, radi tega živim v negotovosti, v muki uprav kakor v kaki ječi."

ja kakor gorski snega, da je taka vsled vaše vere, pa ljubim tudi to vero in jo želim spoznati. Ker pa je ne razumem, ker ne vem, če bom mogel po njej živeti, če jo prenese moja narava, radi tega živim v negotovosti, v muki uprav kakor v kaki ječi."

Pri tem se mu je na čelu nagubalo v debelo vrasko in lice mu je zarudelo; na to pa spregovori še urnejše in živahnejše:

"Evo, vidite, kako se mučim vsled ljubezni in mraka. Rekli so mi, da pri vaši veri nima cene niti življenje, niti človeško veselje, niti sreča, niti postava, niti red, niti oblast, niti vlada rimska. Ali je temu tako? Reko mi, da ste norci, povejte torej, kaj prinašate? Je-li greh, ljubiti? Je-li greh, veseliti se? Je-li greh, iskati srečo? Ali ste sovražniki življenja? Ali mora res kristijan biti ubog? Ali naj se res odpovem Ligijske? Kaka je vaša vera? Vaša dela in vaše besede so prozorne kakor voda, toda kaj leži na dnu te vode? Vidite, da sem okritosrčen. Razpršite temo. Kajti rekli so mi še to: Grška je ustvarila mladost in lepoto. Rim moč, kaj nam prinašajo oni? Povejte torej, kaj prinašate? Ako je za vašimi durmi svetloba, odprite mi jih!"

"Mj prinašamo ljubezen," odvrne Peter.

Pavel iz Tarse pa doda: "Ko bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa ne bi imeli, bi bil kakor doneč bron..."

(Dalje sledi.)

Cenik knjig,

ki se dobe v zalogi

"NOVE DOMOVINE"
6119 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

IGRE.

1. Pri puščavniku, veseloigra v 1 dejanju .. 20c
2. Bratranec, burka v enem dejanju .. 20c
5. Doktor Hribar, veseloigra v 1 dejanju .. 20c
6. Putifarka, burka 20c
8. Čitalnica pri branjevki, burka v enem dejanju .. 20c
9. Idealna tačca, veseloigra 20c
10. Eno uro doktor, veseloigra v 1 dejanju .. 20c
11. Dve tačci, veseloigra 20c
12. Mesalina, burka 20c
13. Nemški ne znajo, burka 20c
15. Prvi ples, komedija .. 20c
18. V Ljubljano jo dajmo, veselo igra v treh dej. .. 20c
21. Srčna dama, veseloigra v enem dej. .. 20c
22. Brat Sokol, šaloigra v enem dejanju 20c
- Varh, komedija v 2 dejanjih .. 10c
- Jakob Ruda, drama v 3 dejanjih 60c
- Divji lovec, igra s petjem v 4 dejanjih 35c
- Za narodov blagor, komedija v 4 dejanjih .. 50c

Različne zabavne, zgodovinske in poučne knjige.

- Črtice z ogljem 30c
Dež in solnce 15c
Edip na Kolonu 20c
Gozdne cvetke 50c
Hrabro in zvesto 25c
Količina in stepe 15c
Kanaček 20c
Lucij Flav 25c
Maron 15c
Marijina otroka 15c
Mladost 35c
Pripovedi o Petru Velikem, ruskem carju 75c
Praški Judek 15c
Pisanice 25c
Prešeren in Slovanstvo .. 25c
Sv. večer 20c
V Petrograd 60c
Zeleni listi 35c
Z naših krajev \$1.00
Za kruhom 20c
Žalost in veselje 40c
Žrtve spovedne molččnosti 35c

IGNATZ MAUTNER

Prodajalec novega in starega pohištva, peči, preprog i. t. d.
874-6 Payne Ave.
Phone 1280 J. Cleveland, Ohio.

Phone: Central 2879 R.

NAZNANILO

Vsem rojakom Slovincem naznanjam, da sem zopet sprejel v oskrbo "Pogrebni zavod" in to na željo več mož, ki so bili mnemja, da naj bo nova fara imela svojega pogrebника. Tega de a sem se takoj poprijel kupil konje in kočije, da lahko takoj ustre-

žem ob vsaki priliki in ob vsacem času. Jamčim vam za točno in redno postrežbo. Radi krst (trug) sem v zvezi z najboljšimi tvrdkami. Vsa mrliška dela, ali koga peljati v bolnišnico ali na dom, vse to bo pri meni opravljeno. Priporoča se vam

ANTON GRDINA,

6108 St. Clair Ave.

"NOVA DOMOVINA" TISKOVNA DRUŽBA.

6119 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pobilja denar v staro domovino kakor tudi po celi Ameriki najceneje in najhitreje.

Priporoča rojakom svojo tiskarno za vsakovrstna dela.

"Nova Domovina" največji in najcenejši dnevnik v Ameriki. Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah. Stane za celo leto samo \$3.00.

Sprejema uloge za mestno hranilnico v Ljubljani.

Matija Feregrini

grocer in mesar

uljudno priporoča Slovincem in Hrvatem vojo grocerijo in mesarijo.

WINE STR.

EUCLID OHIO.

ZASTOPNIKI ZA NOVO DOMOVINO:

Joseph J. Peshell, Box 165, Ely, Minnesota
Frank Gašperi, Box 122, Moon Run, Penna.
Anton Poje, Box 105, Lloydell Penna.
Zastopnik za Lloydell, Onalinda, Dunlo in Beaverdalle.
Frank S. Baudek, 300 Reed Street, Milwaukee, Wisc.
Nick Chernich, Box 787, Calumet, Mich.
Mike Gerdun, 5106 Dresden Alley, Pittsburg, Penna.
John A. Germ, Box 281, Braddock, Penna.
Peter Srnovšnik, 1427 Sheridan Road, Waukegan, Illinois.
Vincencij Jesernik, Box 54, Chisholm, Minn.
Martin Laurich, 515 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Leó. Terlep, 911 N. Hickory st, Joliet, Illinois.
John Verbišar, 57th Keystone Buttler St, Pittsburg, Pa.
Louis Skele, Box 180, Sheboygan, Wisc.
Jos. Šmalcelj, Box 626, Eveleth, Minn.
Franc Dremelj, Zastopnik za Johnstown, Cambria, Conemaugh in Franklin, Penna.
John Hribar, Box 1040, Pueblo, Colorado.
Josip Svete, 960 — 10th ave., South Lorain, Ohio.
Anton Zagar, 404 N. Ferry Str., Kansas City, Kans.
Zastopa tudi Kansas City, Mo.
— Kdor plača naročnino za Novo Domovino za celo leto naprej, dobi v dar roman "Hrabro in zvesto". Za odposiljatev je priložiti znamko za 5 centov.

Najbolje in najbolj priporočljivo domače zdravilo za ženske

"Marijacijske kapljice"

Kd.r jih je rabil, ve, kako se pocuti. Jijvo je to zdravilo za iste, si rpe na slabem želodu, slabosti in glavobolu, slabem prebavljanju in težkem oibanju. Ze po kratki uporabi agicajo navadno bolelne. Naj jih torej nobena družina ne pogrša. Cena za 3 steklenice \$1.80. Cena za 6 steklenic \$3.75. Cena za 12 steklenic \$6.00.

ČUDODELNO MAZILLO ZA LASE.

Po zdravnikih novo pronašlo in najboljše sredstvo, ki zanesljivo prepreči izpadanje las, pospeši je rast, obrani čisto kožo, ter daje prijeten blad. 1. škatulja \$1.50, 3. škatulje \$4. Marijacijske kapljice kakor tudi zdravilo za lase razpošilja

M. Renyi,

Box 32, Sta. D.

New York, N. Y.

Rojaki obrnite se z zaupanjem nanas.

Ako mi naznanite po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edine s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero z največjo izurnostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo, kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi nikogar ne silimo, da bi tako privabili rojake k nam, pač pa vam javljamo to z resno željo, da bi zamogli pomagati našim bolnim rojakom. Ze nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celot življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, pa naj bode še tako in še tako stara, da bi jo mi ne ozdravili. Mi ne trdimo da zamoremo ozdraviti vse bolezni, ki so znane dandanes, kajti to bi bilo pretežavno. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši, kar jih je v Zveznih državah, ker smo dovršili višje šole na evropskih univerzah in pridemo iz istih krajev, kakor pridete vi. Torej rojaki, ako imate le kako bolezen izmed onih, katere so imenovane spodaj, nikar ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, vaših rojakov in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolezni in nadloge. Mi vam bomo pomagali v krajšem času in bolj po ceni, kakor katerikoli zdravnik v deželi. Bodite previdni komu zaupate vaše dragoceno zdravje! Oglasite se pri nas predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Mi vas gotovo ozdravimo in to v najkrajšem času! Zastrupljenje - krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zgubo moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo za- stonj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9-5 ob delavnikih, 7-9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10-4.

Ako se ne morete oglašati osebno pri nas, pišite nam pismo. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov: ..

Berlin Medical Institut.

703 Penn ave.

Pittsburg. - - - Penna.

IVAN in JOSIP GORNIK

trgovca

z manufakturnim blagom

priporočata svojo bogato zalogo blaga in moške oprave, kakor tudi vse potrebščine za moške. Opozarjata ob enem cenjene rojake na svojo krojačnico, kjer se izdelujejo obleke po najnovejšem kroju. Velika zaloga raznovrstnih oblek hlač, in sploh vse v to stroko spadajočih potrebščin.....

6105 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

Geo. Travnikar

gostilničar.

Največja slovenska zaloga vina in žganja, posebno pa grenkega vina in grenčice. (Bitters).

6102 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Naše pivo v sodčkih in steklenicah je neprekošeno.

CLEVELAND, OHIO.

5-19 Danavport Str.

Oba telefona.